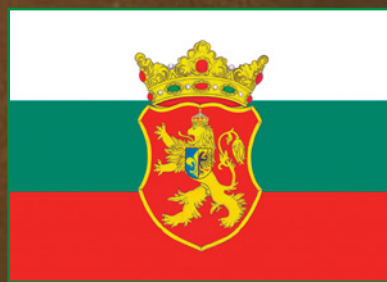


**"ВЪРВИ, НАРОДЕ ВЪЗРОДЕНИ, КЪМ СВЕТЛИ
БЪДНИНИ ВЪРВИ, С КНИЖОВНОСТТА, ТАЗ
СИЛА НОВА, СЪДБИНИТЕ СИ ПОДНОВИ!"**

Ново  ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Братство

ISSN 2466-4707



novo.bratstvo.rs

ГОДИНА IX • БРОЙ 192 • 23 май 2025 година • Безплатен екземпляр • Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ



ИНТЕГРИРА МУЛТИКУЛТУРАЛНОТО РАЗВИТИЕ МЕЖДУ СЪРБИЯ И БЪЛГАРИЯ



портал **FAR**
fat.rs
MULTIMEDIJALNI INTERNET PORTAL
NA BUGARSKOM I SRPSKOM JEZIKU

ФАР

МУЛТИМЕДИЈЕН ПОРТАЛ
НА БЪЛГАРСКИ И СРПСКИ ЕЗИК

Републиканско съревнование по български език и литература за гимназисти в Цариброд

В Гимназията „Св. св. Кирил и Методий“ в Цариброд на 17 май се проведе Републиканско съревнование по български език и литература за гимназисти, в което участваха 15 ученици от Босилеград и 10 от Цариброд. Организатори на надпреварата са Матицата на българите в Сърбия и Министерството на образованието на Р Сърбия с подкрепата на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия.

Най-голям успех постигнаха първокласниците Предраг Миладинов от Босилеград и Матей Игов от Цариброд, които завоюваха първо място с по 19 спечелени точки.

Втори места заеха: Ива Владимиров със 17,5 и Дарио Андонов със 17 точки, ученици в първи клас от Босилеград; Деян Костов, второкласник от Босилеград с 18 точки, и четвъртокласничките - Ясмينا Митов от Босилеград и Уна Манчев от Цариброд също с по 18 точки, както и Йована Иванов от Босилеград и Анастасия Николов от Цариброд, които спечелиха по 17 точки.

На трето място се класираха първокласниците Иванина Петров от Цариброд със 16,5, Йелена Игнатов и Надя Димитров от Цариброд, Милица Дими-

тров и Ема Миленкович от Босилеград с по 16, както и Сара Еленков и Яна Стоименов от Цариброд с по 15 спечелени точки, и Стефан Жижов, ученик в трети клас в босилеградската гимназия, който събра 15 точки.

Според регламента на Министерството на образованието на Р Сърбия за първо място на Републиканското състезание бяха необходими 19 и 20 точки, за второ - 17 и 18, а за трето - 15 и 16 точки. В тестовите за всеки клас бяха включени по 20 въпроса по граматика, литература и обща култура.

В Републиканското съревнование по български език за ученици от средните училища участваха учениците, които завоюваха някое от първите три места на междуобщинските състезания, провели се през миналия месец в Босилеград и Цариброд.

Националният съвет на българското национално малцинство в Сърбия всяка година осигурява парични награди за класираните се на първите три места на републиканското, а най-успешните състезатели награждава и Матицата на българите в Сърбия.

П.Л.Р.

Открит музей на Бай Ганьо

На 8 май в казанлъшкото село Енина, Р България, тържествено беше открит първият музей в страната, посветен на най-емблематичния герой на Алеко Константинов - Бай Ганьо. Румен Сомов, потомък на Ганьо Сомов, вдъхновил писателя за създаване на култовия герой, е създател на къщата-музей.

Сомов работи повече от десетилетия по къщата-музей, а музейните експонати е събирал в периода от 20 години.

Сомов споделя, че дълго време е мечтал за отварянето на музея. Живял е в Испания, където имал възможност да види как испанците почитат техния култов персонаж - Дон Кихот, и е важна част от символиката на страната.

В музея има над 300 книги, свързани с Бай Ганьо и Алеко Константинов. Посетителите могат да видят първите издания на „До Чикаго и назад“ и „Бай Ганьо“ както на български, така и преведени на други езици.

Музеят е уникален и по това, че разполага със студио за татуировки. Там ще се правят само татуировки на различни модели на подкова. Конската подкова като носител на късмет и щастие и препратка към прякора на Алеко Константинов - Щастливеца.

Музеят е частен и е създаден изцяло с дарения и доброволен труд. Освен

музейна експозиция в комплекса има още пивница, магазин, както и открита сцена, на която предстои да се организират различни културни прояви.

Алеко Константинов за първи път споменава Бай Ганьо в „До Чикаго и назад“ като Бай Ганьо Сомов, роден в село Енина. Прототипа на станалия толкова известен герой е роден в село Енина и наистина е присъствал в Чикаго в един от павилионите, които представят български стоки.

С.Дж.



Община Босилеград получи три автобуса за градския транспорт от Град Белград

Община Босилеград получи като подарък от Град Белград три употребявани автобуса за градския транспорт. Става въпрос за соло автобуси от марката „Икарбус“, произведени 2015 година.

„Въз основа на нашия иск, получихме като дарение три автобуса за градския транспорт от Град Белград и лично от кмета Александър Шапич. Благодарим от сърце на г-н Шапич и на ръководството на Град Белград за дарението“, заяви кметът Владимир Захариев и допълни, че автобусите са ремонтирани, в отлично състояние и всички са климатизирани.

Захариев посочи, че автобусите ще се използват за безплатен превоз на ученици и граждани по няколко пъти на ден от селата Млекоминци, Райчиловци

и Радичевци, както и от предградията Магурка и Добри дол. Той изтъкна и това, че вече девет месеца Община Босилеград, чрез публичното предприятие „Чистота“, осигурява безплатен транспорт за гражданите от селата в Лисинския, Тълминския и Любатския райони, а вече е направен план и за разширяване на маршрутите и към други села в територията на общината.

Захариев заяви още, че с кмета Александър Шапич са се договорили за още три автобуса от следващото дарение, което Град Белград ще направи в предстоящия период.

Освен Община Босилеград автобуси за градски транспорт Град Белград е дарил и на Нови Сад, Стара Пазова и Кикинда.

П.Л.Р.

Поклон пред паметника-костница на падналите български бойци в Ниш

На 12 май пред паметника-костница на падналите български войници за освобождение на Югославия по време на Втората световна война, която се намира в местността Ледена стена в Ниш, се състоя отдаване на почит с поднасяне на цветя и венци на падналите герои. В паметника-костница в Ниш са събрани тленните останки на загиналите български бойци, които като съюзници на Югославската армия са участвали в заключителния етап на войната за освобождение на Югославия. В костницата

почиват 2015 български войници, загинали героично в боевете за освобождението на Югославия.

Генералният консул на Република България в Ниш Димитър Цанев беше удостоен с медал на Съюза на българските ветерани от войните за приноса му в опазването на българското военноисторическо наследство в Сърбия.

Венци бяха положени пред паметника, построен през 1948 г. в чест на българските войници.

С.Дж.



МИНИСТЪРЪТ НА ПУБЛИЧНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ ДАРКО ГЛИШИЧ ПОСЕТИ ЦАРИБРОД

На 16 май министърът на публичните инвестиции в правителството на Република Сърбия Дарко Глишич бе на посещение в Пиротски окръг. Обиколката си започна с посещение на Цариброд, където проведе работна среща с кмета на общината Владица Димитров. В обръщението си към журналистите Глишич и Димитров оцениха едночасовата среща като много важна и значима и откриха три теми, които обсъдиха и по които ще работят в предстоящия период. Това са реконструкция и надграждане на Дома за стари хора, работи върху Стационара на Здравния дом и решаване на проблема с водоснабдяването.

Министър Глишич заяви, че са заинтересовани да работят заедно през следващия период за получаване на необходимата документация, така че през 2026 г. да могат да започнат изпълнението на проекта за реконструкция и надграждане на Дома за стари хора. Той оповести, че работите върху Стационара на Здравния център и Дома за стари хора ще започнат паралелно в края на тази и началото на следващата година, и каза, че със сигурност следващата година ще бъде крайният срок. Глишич сподели, че са разговаряли дълго време за проблема с водоснабдяването в Цариброд, който съществува в цяла Сърбия: „Търсим някои конкретни решения. Кметът на общината даде много добър анализ, който изисква провеждането на изследвания съвместно с други компетентни институции, и да се опита да получим отговори от експерти, какво е необходимо да се направи и къде трябва да инвестираме средства, което би помогнало за решаването на проблема с водоснабдяването тук.“

Министърът подчерта, че и в следващия период ще обсъждат този проблем и ще търсят решение от експерти, а когато се стигне до него, ще започнат да събират документация, да осигуряват средства и да работят по решаването на този наболял проблем. Той посочи, че проблемът тук не се

дължи на изхабена мрежа, защото тя е подменена, а водоемите са с все по-малко вода и самите източници нямат достатъчен капацитет, като обеща, че ще търсят и ще намерят решение.

Димитров изказа благодарност към министъра за това, че е дошъл лично в община Цариброд, за да се запознае с проблемите и с това какво прави общината, за да намери решения за проблемите, от които, както каза, тези с водоснабдяването са може би най-важните. „Що се отнася до водоснабдяването, ние не стоим, ние продължаваме да работим и тази година ще има някои новости, по-добри капацитети в изворите, нови кладенци, водохранилища, но говорихме за това да направим генерален проект за водоснабдяването, където от експертите бихме получили окончателно по какъв начин Цариброд може да бъде напълно обезпечен с вода.“

Димитров смята, че увеличаването на капацитета на Дома за стари хора, единствената от този вид републиканска институция в този район, било чрез надграждане, било чрез изграждане на нов павилион, за малка община като Цариброд е от голямо значение: „Това от една страна ще даде възможност за приемане на всички хора, които са в списъка на чакащите, от друга страна ще даде възможност на община Цариброд и за някои нови работни места, нова заетост, и нови дейности. И това, което колегите от Здравния дом поискаха за Стационара, а именно осигуряването на асансьор, евентуално някои малки реконструкции, ще се опита да го завършим по отношение на проектната документация и от следващата година да влезем в тази процедура с Министерството на публичните инвестиции, което е много важно за нашето население“, каза Димитров.

В рамките на посещението си на Пиротски окръг министър Дарко Глишич след Цариброд посети Бабушница и Бела паланка.

Андряна Ташков Александров



Община Босилеград и Министерството за грижи за селото реализираха конкурс за подпомагане на предприемачеството в селските райони

Четирима предприемачи от босилеградска община с управление на дейността в селата спечелиха конкурса на общината и Министерството за грижи за селото за подпомагане развитието на предприемачеството в селските райони и подписаха договори с общината за реализация на проектите си. Договорите с кандидатите, спечелили публичния конкурс, подписа кметът Владимир Захариев.

Подписани са договори с: Вене Пейчов, собственик на самостоятелна занаятчийска фирма за рязане и преработка на дърво и транспорт „Шумска кралица“ от с. Горна Любата; Ивана Костов, собственик на фирма за преработка и консервиране на плодове и зеленчуци „Власинска боровинка“ от с. Горна Лисина; Милачко Иванов, собственик на фирма за производство на продукти от дърво, корк, слама и пръчки „Борнатица“ от с. Горно Тлъмино, и Петър Васев, собственик на фирма за преработка на дърво и търговия „Ласта“ от с. Радичевци.

Дейностите по проекта включват закупуване на нови машини и оборудване за извършване на занаятчийски, производствени и обслужващи дейности в съответствие с регистрираната на предприемача.

„Община Босилеград е една от малкото, които благодарение на републиканското правителство получиха възможност за подпомагане развитието на предприемачеството в селските райони. С реализацията на тази програма се дава възможност за по-е-

фективно използване на потенциала за устойчив икономически и социален прогрес на селските райони с цел създаване на нови и запазване на съществуващите работни места, развитие на местната общност, забавяне на икономическата миграция, повишаване жизнения стандарт на селското население и създаване на условия то да ползва различни видове услуги“, изтъкна Захариев и изказа благодарност към правителството и Министерството за грижи за селото.

Първоначално в конкурса кандидата само един от осемте предприемачи, регистрирани на територията на община Босилеград, с управление на дейността в селските райони, а след това въз основа на иск на общината министерството одобри удължаването на конкурса. В допълнително определения срок се явиха петима кандидати, от които четирима отговаряха на условията посочени в обявлението на конкурса (фирмите да са регистрирани в Агенцията за стопански регистри преди 31 декември 2023 г. и да са с активен статус.)

„Общият бюджет на конкурса възлиза на 3 милиона и 600 хиляди динара, като максималният размер на безвъзмездните средства за всеки проект е 1 200 000 динара. Срокът за реализация на програмите е края на май т.г.“, съобщи проект-мениджъра Станислава Петракиева, член на Общинския съвет на Община Босилеград, която заедно с колегите си от съвета е работила върху реализацията на конкурса.

П.Л.Р.



Община Босилеград спечели конкурса на Международната организация PRO

Ще бъдат засадени още 500 фиданки липа

Община Босилеград получи средства от конкурса на Международната организация PRO за реализация на проект за подобряване на екологичната устойчивост чрез засаждане на 500 липи, който ще се изпълнява в сътрудничество със сдружението за екология и опазване на околната среда „ЕКО-БОС“ от Босилеград. Общата стойност на проекта е 14 612 евро, от които 13 112 евро се финансират от организацията PRO, а 1500 евро ще бъдат отпуснати от общинския бюджет.

„Целта на проекта „Босилеград ЕКОРИСЕ - град, който расте с природата“ е да увеличи зелените площи и да подобри качеството на въздуха. Дейностите включват планиране, участие на общността, засаждане на дървета, обучение по грижа за дърветата и екологично образование. Устойчивостта се осигурява чрез местно сътрудничество, редовна поддръжка и повишаване на осведомеността на гражданите“, каза Микица Василев, служител по опазване на околната среда в Общинска администрация, и добави, че нашата община е сред 18-те, спечелили средства от този конкурс на организацията PRO.

„Миналата година засадохме 380 липови фиданки по кея на река Драговищица в града, които получихме чрез конкурс от Министерството на опазването на околната среда. Новите 500 фиданки ще бъдат засадени от другата страна на кея на Драговищица до църквата в село Райчиловци, в дворовете на църквите в околните села, както и на други места в града“, каза кметът Владимир Захариев.

Програмата „PRO - Местно управление за хората и природата“ се изпълнява съвместно от организациите на ООН в Сърбия - UNOPS, UNICEF, UNFPA и UNEP, в сътрудничество с правителството на Р Сърбия и с финансовата подкрепа на правителството на Швейцария.

С финансовата подкрепа на правителството на Швейцария в размер на над 225 000 евро и участието на общините на стойност над 31 000 евро, през тази година ще бъдат реализирани проекти, насочени към решаването на приоритетни екологични предизвикателства в 18 общини, които ще реализират проектите съвместно с организации на гражданското общество.

П.Л.Р.

В Босилеград тържествено ще бъде отбелязан Денят на Светите братя Кирил и Методий

По повод 24-и май, Деня на Светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност, Гимназията, Основното училище „Георги Димитров“, Предучилищното ведомство „Детска радост“, Центъра за култура „Босилеград“ и Народната библиотека „Христо Ботев“, под патронаж на Община Босилеград и Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия, ще организират Тържествена церемония в Голямата зала на Дома на култура в Босилеград с начало в 13 ч.

По покана на Националния съвет и на общината на тържеството по повод отбелязването на Св. св. Кирил и Методий ще присъства министърът за човешки и малцинствени права и социален диалог Демо Бериша със сътрудниците си, който ще говори и на тържествената церемония. Планирано е министър Бериша да проведе и среща с кмета Владимир Захариев и представителите на общинското ръководство, както и с представители на ръководството на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия начело с председателя Стефан Стойков.

Поздравителни слова на официалната церемония по честването ще произнесат и кметът Владимир Захариев, председателят на НС на българското национално малцинство в Сърбия Стефан Стойков

и директорът на основното училище Снежана Апостолов, която ще говори от името на организаторите.

В рамките на тържеството ще бъде изнесена и богата културна програма, подготвена от Центъра за култура, Народната библиотека, училищата и детската градина.

В рамките на отбелязването на празника на Светите братя Кирил и Методий, Община Босилеград, Народната библиотека „Христо Ботев“ и Центърът за култура „Босилеград“ ще организират и литературна програма с участието на ученици и учители от ОУ „Георги Димитров“ от Босилеград и ОУ „Проф. Марин Дринов“ от Кюстендил, както и представители на Регионалната библиотека „Емануил Попдимитров“, Детската градина „Слънце“, Народното читалище „Ген. Владимир Заимов - 2013“, Народното читалище „Асклепион - 1998“, всичките от Кюстендил. Специален гост на събитието ще бъде писателят и поет Михаил Калдъръмов, който ще открие тържеството с премиера на новата стихосбирка за деца - „Шипковият храст и вятърът“.

ОУ и Центърът за култура ще организират и изложба на рисунки на ученици от кюстендилското Основно училище „Проф. Марин Дринов“ под ръководството на учителя им по рисуване Евгени Серафимов.

П.Л.Р.

Община Босилеград спечели средства за премахването на нерегламентирани сметища

Община Босилеград получи 2 606 875 динара от конкурса на Министерството на опазването на околната среда за премахването на нерегламентирани сметища в града и околните села.

„В рамките на проекта „Премахване на диви сметища на територията на Община Босилеград с цел подобряване качеството на околната среда“, с който нашата община кандидатства в конкурса, предвидено е премахването на пет незаконни сметища, които предварително бяха определени от отговорния местен комунален инспектор Анани Ангелов“, заяви Микица Василев, референт по опазване на околната среда в Общинската администрация.

Кметът Владимир Захариев посочи, че 20 процента от общата стойност на проекта, т.е. 335 000 динара, е осигурила общината. Той изтъкна, че с цел подобряване качеството на околната среда нашата община непрекъснато предприема мерки за почистване на нерегламентираните сметища.

Захариев изрази своята благодарност към съответното министерство, инженера Микица Василев, директора на Публичното предприятие „Чистота“ Йелена Миятович и всички членове на екипа, който е подготвил проекта.

П.Л.Р.



ГОДИШНИЯТ КОНЦЕРТ НА КХД „ЦАРИБРОД“

Както и досега, годишният концерт на Културно-художественото дружество „Цариброд“ се проведе при изключително голям интерес. В голямата зала на Културния център бяха проведени четири концерта, по два на 10 и 11 май, с участието на към 170 членове на дружеството - танцьори, музиканти от оркестъра и солисти. Многоброй-

ната публика се наслади на красотата и настроението на танцьорите от всичките седем ансамбъла, които изпълниха десет хореографии, както и на представянето на единадесетте солисти, певци и музиканти. В богатия репертоар от местни автентични хора и популярни народни танци от региона премиерно бе включен и шопския танц „Лена цвете дала“ в

изпълнение на третия ансамбъл, подготвен от хореографа Маргарита Братоева от Република България, която от известно време работи с царибродските танцьори заедно с дългогодишния художествен ръководител на дружеството Далибор Глигоров.

„Изключително съм доволен, всичко беше супер, танцьорите се представиха прекрасно. Особено съм благодарен на момчетата от първия ансамбъл, които през тези два дни на четирите концерта изиграха пет хореографии, излизайки общо двадесет пъти на сцената. Всичките дадох своя максимум. Най-много се притеснявах как най-малките ще издържат четирите концерта, но се справиха

перфектно. Беше трудно и изискваше усилия, но успяхме и най-голямата награда е, когато хората ме срещат из града и всички ме поздравяват, особено родителите“, сподели Глигоров.

В КХД Цариброд членуват ученици от трети клас на основното училище до четвърти клас на гимназията. Както и досега, на годишния концерт в знак на благодарност за приноса им в развитието и опазването на фолклорната традиция, бяха връчени плакети на деветима членове, които след няколко месеца ще напуснат дружеството поради продължаване на обучението си извън Цариброд.

Андрияна Ташков Александров

Рали „Власина 2025“

На част от регионалния път Босилеград - Сурдулица миналия уикенд бе проведено автомобилно състезание от Рали шампионата на Сърбия по планински писти, организирано от Асоциацията за спортни автомобили и картинг на Сърбия, с подкрепата на община Сурдулица.

В ралито участваха състезатели от Сърбия, България и Северна Македония, а голям брой сурдуличани и босилеградчани наблюдаваха на живо изключителните умения и приключения на пилотите по възискателното трасе с дължина 3000 метра.

Поради Рали „Власина 2025“ част от държавния път Босилеград - Сурдулица два дни беше затворен за движение в периода от 8 до 20 ч. - от кръстовището за гробищата Каменица преди ВЕЦ Върла 2, до паркинга, намиращ се на 600 м след кръстовището за Топли дол, в посока Промая от Сурдулица. Това бе причина движението често да бъде пренасочвано към алтернативни маршрути.

За последен път автомобилно състезание на тази писта се е състояло още през 2000-та година, което допълнително засили интереса сред публиката и участниците.

Рали „Власина 2025“ е първото от десетте състезания, планирани за този сезон за Националното първенство на Сърбия и Откритото първенство на Сърбия.

П.Л.Р.



Изложба „Светите братя Кирил и Методий - памет и прослава през вековете“

На 13-и май в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в София беше открита изложба под название „Светите братя Кирил и Методий - памет и прослава през вековете“. Експозицията е посветена на 24 май – Деня на светите братя Кирил и Методий, българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност и 1140 години от успението на св. Методий.

Посетителите на изложбата могат да видят експонати, които проследяват делото на светите братя сред славянския свят, както и тяхното канонизиране и почит през Средновековието и Възраждането. Събитието е организирано под патронаж на вицепрезидента на Р България Илияна Йотова и е част от културните събития под надслов „Година на глаголицата“.

Културната инициатива „Година на глаголицата“ има за цел да популяризира значението на старославянската писменост и техния принос към европейската култура и именно изложбата е част от тази инициатива.

Композиционният разказ в 15 тематични табла припомня за мисията на

книжовниците сред славянския свят, обявяването им за светци, както и прославата им чрез различните жанрови форми през Средновековието и епохата на Българското възраждане. В изложбата са включени разнообразни книжовни паметници, съхранявани в Националната библиотека, които съдържат текстовете на жития и химнографски творби, изобразителен материал, документи, периодични издания и старопечатни книги.

За първи път се дава възможност на посетителите да видят първите стихотворни творби, посветени на светите братя, създадени от български възрожденски дейци преди установяването на официалния химн. Разказана е и любопитната история на първите монументални фигурни паметници на светците в България и техните копия по света.

Експозицията може да бъде разглеждана до 20 юни 2025 година в Централното фоайе на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

С.Дж.



Босилеградски танцьори се представиха в Кюстендил

Вторият танцов състав към Центъра за култура „Босилеград“, съставен от ученици от ОУ „Георги Димитров“, взе участие в празничния концерт „Заедно за Гергьовден“, който на площад „Велбъ-

жд“ в Кюстендил организира Основното училище „Професор Марин Дринов“ от Кюстендил.

Нашите танцьори, под ръководството на хореографа Саша Радованов и съпро-

вождани от оркестъра към Центъра за култура, се представиха с две хореографии, а изпълнението им беше топло прието от публиката.

„Участието на нашия танцов състав в концерта в Кюстендил е продължение на сътрудничеството между Културния център и босилеградското ОУ „Георги Димитров“ с ОУ „Професор Марин Дринов“ от Кюстендил, след като трите ве-

домства изнесоха съвместен концерт в рамките на фестивала „Великден на Три-междието“ в Босилеград. С удоволствие се отзовахме на поканата. Центърът за култура „Босилеград“ винаги е отворен за нови партньорства и ще продължим да си сътрудничим и занапред“, изтъкна Воислав Божилов, директор на босилеградския Център за култура.

П.Л.Р.

КОНЦЕРТЪТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ПО АКОРДЕОН ДУШАН ДЖОРДЖЕВИЧ ВЪОДУШЕВИ ПУБЛИКАТА В ЦАРИБРОД

Гости на концерта бяха възпитаниците му от музикалното училище, младите царибродски музиканти София Йеленков и Алексей Маринков, който спечели трета награда на Международното състезание за акордеонисти във Финландия.

На 7 май в царибродската галерия „Методи Метя Петров“ концерт изнесе Душан Джорджевич, преподавател по акордеон в Основното музикално училище „Д-р Драгутин Гостушки“ в Пирот.

В своето соло представяне акордеонистът Джорджевич сподели с публиката своята огромна любов към този музикален инструмент. „Изпълних произведения от Купрен, Скарлати, Мосенмарк, Сарасате. Повечето от произведенията са писани за акордеон, докато някои от тях са писани и за други инструменти, но е направен аранжирмент за акордеон“, сподели Джорджевич.

Гости на концерта бяха неговите възпитаници от паралелката на музикалното училище в Цариброд Алексей Маринков и София Йеленков. Честта да открие това уникално събитие в град-

ската галерия имаше Алексей Маринков, ученик в първи клас в музикалното училище, докато София Йеленков, ученичка във втори клас в същото училище, се изяви в паузата между композициите, които изпълни техният преподавател. Любителите на музиката се насладиха на музицирането на този изключително талантлив музикант и на изявленията на неговите ученици.

Душан Джорджевич е роден през 1992 г. в Зайчар, където получава основното си музикално образование. Завършва бакалавърска и магистърска степен във Филологическо-художествения факултет в Крагуевац. В същия факултет завършва магистърска степен в областта на камерната музика. Като педагог, той първоначално работи в музикалното училище в Зайчар, а от две години работи в паралелките на Основното музикално училище „Д-р Драгутин Гостушки“ в Цариброд и Бабушница. Участник е в множество семинари при изтъкнати професори от чужбина. Изпълнява всички жанрове музика на акордеон. С виртуозността си е известен и



извън границите на страната ни. Като член на групата Blue Sonos Duo, той записва авторски албум, озаглавен Blue Ambienta, в жанра на ембиънт музиката. Като солист и с камерния състав Sagum Rubrum duo е изнасял концерти в много градове у нас и в чужбина. Носител е на бройни награди от домашни и международни фестивали за акордеон, а също така участва и като член на журита в национални и международни конкурси.

„Старая се да запазя този дух на изпълнението на акордеон, да бъда и по-нататък амбициозен по отношение на състезанията, да се състезавам, за да имат учениците ми някакъв пример, колкото е до мен, да им покажа магията на инструмента“, сподели този невероятно

талантлив акордеонист.

Джорджевич редовно постига успехи и на състезания със своите възпитаници. Сред наградните ученици е и младият царибродски музикант Алексей Маринков, който спечели трета награда на Международното онлайн състезание за акордеонисти, проведено от 4 до 7 април в град Турку, Финландия.

Ден преди концерта в Цариброд Джорджевич изнесе подобен концерт и в Бабушница, където гости му бяха възпитаниците от тамошната музикална паралелка. Вече на следващия ден той изнесе солов концерт във Видин, Република България.

Андрияна Ташков Александров



Изложба с творби на босилеградски ученици в Кюстендил



По повод 205 години от основаването на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ в Кюстендил в Арт-фоайето на училището миналата седмица беше открита изложба с творби на ученици от босилеградското Основно училище „Георги Димитров“. На откриването на изложбата, която включва 17 асамблажа - оригинални произведения, изработени от рециклирани материали, присъстваха 17 ученици, ръководени от учителя им по изобразително изкуство Любиша Пенев, и други учители от босилеградското ОУ.

Учениците и преподавателите от ОУ в Босилеград бяха приветствани от директорката на кюстендилското училище Мариана Панчева и учителя по изобразително изкуство Евгени Сарафимов.

Пенев изказа благодарност към домакините от Основното училище „Св. Св.

Кирил и Методий“ за поканата, с което е дадена възможността творчеството на босилеградските ученици да бъде представено пред по-широка аудитория. „Гордея се с всяко едно дете, което с ентузиазъм и отдаденост се включи в изложбата. За мен като преподавател това е истинско удовлетворение и доказателство, че трудът ни има смисъл“, заяви Пенев, който в знак на благодарност подари картина на училището домакин и покани колегите си от Кюстендил да гостуват в Босилеград.

С тази изложба е поставено начало на сътрудничеството между двете училища, в резултат на което ученици от кюстендилското училище ще представят своя изложба в Босилеград на 23 май в навечерието на празника на светите братя Кирил и Методий.

П.Л.Р.

ПРОМОЦИЯТА НА КНИГАТА „МАЗГОШ“ НА АВТОРА ЦВЕТКО ИВАНОВ ПРЕДИЗВИКА ГОЛЯМ ИНТЕРЕС



Най-новата книга „Мазгош“ на краеведа Цветко Иванов бе представена на 15 май в Народната библиотека „Детко Петров“ в Цариброд в присъствието на голям брой мазгошани и хора по потекло от този край. Това е 27-мата поредна авторска книга и 22-рата монография на Иванов за селата в Царибродско. Авторът сподели, че идеята за нея се родила по време на писането на книгата за с. Мойинци, когато научава, че тези две съседни населени места в миналото са били едно село. Самият той вече няколко десетилетия събира материали от архивите. Както и за останалите села, за които пише, така и за Мазгош, Иванов най-много информации намира в Централния държавен

архив в София, Историческия архив в Пирот, както и в информаторите, като този път много данни черпи и от черквата в Годеч. Особено значими са информациите, които получава от хората, живеели в селата, но за съжаление те са все по-малко или вече не са сред нас.

Книгата е написана на български език и бе издадена през месец март от Народната библиотека „Детко Петров“ и Издателство „Ново Братство“ от Ниш, с финансова подкрепа на Националния съвет на българското национално малцинство в Република Сърбия. Също така определени средства за печатането на книгата събраха мазгошани и самият автор от други дарители, като този път, за разлика от предишните, изостана

финансовата подкрепа на Министерството на културата и информирането на Република Сърбия.

Иванов признава, че писането на такъв вид книги, с много разнообразни данни и фамилни снимки, които свидетелстват за бита и поминъка на хората в миналото, е много трудоемка работа и изисква много време, но желанието да съхрани и отърве от забора спомена за нашите села и техните жители му дават сила да продължава своята мисия, воден от латинската поговорка „Verba volant, scripta manent“ - „Казаното отлита, записаното остава“. „Никога не пиша само за едно село. Написването на една книга ми отнема средно по около две години, понеже спазвам напътствията на Сръбската и Българската академии на науките, които са сходни. Така в началото пиша за местоположението на селото, имената на местата, след което се редуват легенди, история, демография, икономика, земеделие, образование, църкви и оброчища, анекдоти. Накрая най-голяма част от книгата заема генеалогията на родовете в селото, т.е. родословните дървета, обогатена с много черно-бели и цветни семейни снимки, които са най-интересната част за хората от тези села. В книгите ми винаги място намират и известните хора по потекло от този край. Ето, промоцията на книгата е в библиотеката, която носи името на писателя Детко Петров, произхождащ от с. Мазгош. Може би по-известен писател е брат му Благой Димитров. От селото са художниците Перица Донков и сестра му Йелица Донков Ашанин, футболният национал на България Панайот Митов Панайотов и брат му Асен Панайотов, хумористът Ранко Рангелов и много други...“, сподели Иванов.

Той разказа и за някои от особеностите на Мазгош, които това село различават от другите, за които е писал: „Мазгош е било най-гъсто населеното село в Царибродско (88 ж/км2 през 1948 г.), единственото село в Забърдието, което има достатъчно вода. Хората от Забърдието говорили: „Коя мома се омъжи в с. Мазгош, родила се е с късмет“. Над селото извира Мазгошкото врело и по течението на поточето, което се образува от него, на по-малко от 1 км имало 17 воденици. В селото е „родена“ песента „Пошла Торянка на воду“, песен за забранена и неосъществена любов. Селото е познато и по най-хубавите овощни и зеленчукови градини в

цялото Забърдие, а един мазгошанин е получил награда на панаира в Пловдив. За съжаление Мазгош е познат и по две трагедии: - убийството на Еленко и жена му Веселка от убийци, платени от осиноения син Лила, синът на покойната му сестра Станка, и отравянето с метан на 6-има човека, две от които са деца, на 31.8.1942 г. в дупки за изследване за въглища. Мината за лигнитни въглища с подземна експлоатация е открита в местността Обреш през 1947 г. като „Предузеће за експлоатацију лигнитна рудник „Видлич“ са седиштем у с. Мазгош“ и е работила до 1963 година. По-късно са правени няколко опита за повторно откриване на рудника, но всичко приключвало с опит и грабеж на въглища. Сега е известно и заради караниците относително повторното откриване на рудника. Село Мазгош става все по-прочуто и по хубавата, нова църква, построена с финансова помощ на министерствата на външните работи на България и Сърбия. Дали затова, че село Мазгош се намира в долина с много вода и влага, закрито от северните и западните ветрове, или поради нещо друго, в него върлували няколко чумни епидемии, много хора умирали, особено мъжките деца. Затова в Мазгош има над 25 осиновени деца и „призетени“ момчета, с което селото също се отличава от другите.“

Допълнително удоволствие за присъстващите в самото начало и в края на събитието бе прожекцията на отдавна заснетия видеоклип на известната песен „Пошла Троянка на воду“, създадена и за първи път изпяна точно в Мазгош. Макар че има доста легенди за тази песен, истината според Цветко е, че песента е за Троянка от Височки Одоровци, която била омъжена в Мазгош, влюбена в Еленко. Със съпруга си Велин нямали деца и се разделили. Тя се омъжила в с. Брайкьевци за Коля Часовничара, имали едно дете, което починало. Това е една от песните, намерили място в книгата.

В момента Иванов работи върху монографията за село Вълковия и се надява тя да бъде готова до края на годината. В началото на следващата година би трябвало да излезе от печат и книгата за село Изатовци, почти половината от която вече е написал, и започва да пише нова, този път за с. Долни Криводол.

Андрияна Ташков Александров



Цариброд

„НИШАВСКИ ХОРОВОД“ ОТПРАЗНУВА 25-ГОДИШНИЯ СИ ЮБИЛЕЙ

На 16-и и 17-и май в Цариброд се проведе Международният фолклорен фестивал „Нишавски хоровод 2025“. Традиционното събитие събра фолклорни състави, танцьори и любители на народни танци от целия регион. Фестивалът бе открит от кмета на общината Владица Димитров. По време на двете фестивални вечери, на Голямата сцена в Културния център се представиха ансамбли от Сърбия и България, общо към 300 участници. Тази година многобройната фестивална публика имаше възможността да се наслади, както на прекрасните народни носии и красиви хора, изпълнени от домакините - Културно-художественото дружество Цариброд, и гостуващите състави: Танцов ансамбъл „Здравец“ от София, Народно читалище „Драгоман – 1925“ от Драгоман, Градския фолклорен ансамбъл „Зо-Ра“ от Зайчар, Култур-

но-художествено дружество „Жупа“ от Александровац, КХТ „Дукат“ от Пирот, Фолклорния ансамбъл при Културния



ВЪЗНЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ – СПАСОВДЕН

Небесните порти вече са
отворени и за нас

Православната ни църква на 29/16 май чества един от 12-те големи празници – Възнесение Господне, познат и с народното название Спасовден. На 40-я ден след Възкресението си Христос се срещнал за последен път с учениците си, дал им напътствия за разпространението на вярата по света и ги зарадвал с обещанието за изпращането на Светия Дух. Названието Спасовден идва от думата за „спасение“, „Спасител“ в чест на делото на Христос, като в този ден завършва смисъла на Христовия път на земята.

В продължение на 40 дни след Своето Възкресение Господ Иисус Христос многократно се явявал на учениците Си и ги наставлявал, разяснявал им истината за Царството Божие, помагал им да разбират Свещените Писания, потвърдил обещанието Си за идването на Утешителя, Светия Дух – третото лице на единия Бог. Христос също им възложил да тръгнат сред народите и да проповядват Неговото спасително учение. А на четиридесетия ден им се явил за последен път.

Апостолите били събрани на молитва в очакване да се изпълни Божието обещание. Христос им се явил, разговарял с тях и ги извел от Йерусалим на Елеонската планина край града. Поразени и дълбоко разтърсени от Христовото Възкресение, някои ученици си помислили, че Христос ги е извел, за да им обяви Своето земно, израилско царство, каквито очаквания имали евреите. Но Той отново им говорил за слизането на Светия Дух, което става десет дни по-късно – на Петдесетница, и за благодатната Му сила, която оживотворява и ръководи Христовата църква.

Като се изкачили на планината, Хри-

стос вдигнал ръце да ги благослови.

„И рече им: идете по цял свят и проповядвайте Евангелието на всички твари. Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен, а който не повярва, ще бъде осъден. А повярвалите ще ги придружават тия личби: с името Ми ще изгонват бесове, ще говорят на нови езици; ще хващат змии и ако изпият нещо смъртоносно, няма да им повреди; на болни ще възложат ръце и те ще бъдат здрави. А след разговора с тях Господ се възнесе на небето и седна отдясно на Бога“, свидетелства Евангелието от Марко (16, 15-19).

Както ги благославял, Той се отделил от земята и, подет от облак, постепенно се издигнал към небето, докато станал невидим за погледа им в пространствената отдалеченост във висините. Апостолите се поклонили на възнасящия се Господ и не могли да откъснат поглед от чудната гледка. В този момент пред тях застанали двама ангели в бяло облекло, които им казали: „Мъже галилейци, какво стоите и гледате към небето? Този Иисус, Който се възнесе от вас на небето, ще дойде по същия начин, както Го видяхте да отива на небето“.

Така те потвърдили думите на Христос за Неговото второ пришествие и за всеобщия съд. Заедно с апостолите при Възнесението била и света Дева Мария. Според християнското разбиране след Възнесението Христос не изоставя хората, а им изпраща Светия Дух на Петдесетница и не престава да се застъпва за тях пред Отца.

Възнесение не е само един от дванадесетте Господски празници – то е венецът, украшението и изпълнението на Господските празници. То е денят на нашето спасение. Ако на Благовещение започва нашето спасение, при възнесението на Христос виждаме, че то е

център в Бабушница и ФА „Ремезияна“ от Бела паланка.

С много ритъм, настроение и дух на вековни народни обичаи и традиции бе отбелязан празникът на фолклорното изкуство и народното творчество и отпразнуван 25-годишният юбилей на фестивала. Нишавски хоровод е възстановен през 2001 година по идея на културни дейци от градовете Годеч, Драгоман и Цариброд с цел обединяване и сътрудничество на хората от региона по поречието на река Нишава от двете страни на границата, както и опознаване

и опазване на богатото му фолклорно наследство и културно-историческо минало. За кратко време фолклорният фестивал прераства в международен и се превръща в значимо културно събитие, в което през годините участват многобройни състави от различни градове от България и Сърбия. „Нишавски хоровод“ минава през различни форми и трансформации и вече четвърт век, на взаимно удовлетворение на участниците и публиката, продължава да радва сърцата им.

Андрияна Ташков Александров

възможно наистина, че то се е случило. Друг е въпросът, дали ние живеем с мисълта и надеждата за нашето спасение? Или го разбираме само в неговия земен смисъл – да се избегнем от бедите, болестите, войните и други неблагоприятия в земния ни живот. Но това ли е истинското спасение?

Христос е дошъл да ни спаси от греха и от смъртта. Нещо, което поради своите немощи не бихме могли да постигнем сами. Но ако придобием чиста любов към нашия Господ, ще придобием и Царството Божие, което Той е приготвил за нас. Затова празника наричаме Спасовден, защото е денят на нашето спасение.

Преди това Славно Възнесение, поради прародителския грях, небето бе заключено. И никой от праведниците – нито Авел, нито Ной, нито Авраам, нито покаяният се цар Давид не можеха да се възкачат в рая.

А ето Христос се възнася. Небето е с отворени порти. И ангелите възклихват, че Силният на война Господ се връща там, откъдето е дошъл. Връща се на Престола, където винаги е бил.

Но спасението е в това, че Богочовекът Христос, се върна на небето с човешката природа. И небесните врати вече са отворени за нас.

И ние също сме призвани да положим всички усилия да възходим към небесната си прародина.

Всички пророци и старозаветни праведници само мечтаеха, бленуваха за този час. А ето ние, недостойните, живеем в благодатното време на отключените небесни двери.

И нека и ние подобно на апостолите си тръгнем след празничната Литургия с радост, че се е случило обожението и освещаването на цялото човечество, отворени са вратата към Царството Божие и Христос ни е дал обещание за Духа на истината, Утешителя, Който да пребъдва с нас вовеки. И в тази радост да се настроим на добри дела в оставащите дни до Петдесетница, за да намери Светият Дух място и в нас, и да ни освети. Нека се подготвим в тези дни за Свето причастие и да живеем, подобно на апостолиите, като истински свидетели на Христа в този свят.

Освен във всички домове на православните християни Спасовден в Царибродско се празнува и като селски празник в селата Желюша, Градине, Смиловци...

Весело и приятно прекарване на празника!

Подготви Д. Христова





ЛЕКА АТЛЕТИКА

ЛУЧЕВА И ДИМИТРОВ ОТ НСА НАЙ-ДОБРИ НА ПРОБЕГА „ПАМЕТНИК 2025“

На тазгодишния „Гергьовденски пробег – Паметник 2025“ в Цариброд по трасето с дължина 3100 метра от Стационара до Паметника първи се изкачиха Вангел Димитров при мъжете и Деница Лучева при жените, и двамата от НСА „Васил Левски“ от София. Сребърните отличия на главния пробег спечелиха

Ясен Петков и Маргарита Митева, и двамата са също от НСА. Царибродските лекоатлети Лана Петровиц и Йован Петров се наредиха на третите места. Поради лошите метеорологични условия за децата от ОУ „Христо Ботев“ и техните гости от Ниш състезанието се проведе в Спортния център „Парк“.

ЛАНА ПЕТРОВИЧ И СИМОНА ТОДОРОВ С МЕДАЛИ ОТ ВИДИН

На 16-и май в крайдунавския град Видин се проведе Международният турнир „Дортикум“, в който взеха участие и три лекоатлетки от Цариброд.

При пионерките в дисциплината висок скок Лана Петровиц прескочи 145 cm и спечели второ място и сребърен медал, докато Симона Тодоров с личното си постижение от 140 cm се нареди трета и се закичи с бронзов медал. В турнира

участва и Неда Марков, която зае 7 място в дисциплината дълъг скок.

Седмица по-рано на първенството на Централна Сърбия за пионерки Лана Петровиц от АК „Баклан“ с личното си постижение във високите скок от 147 cm зае второ място и спечели сребърен медал.

А. М.

ЦАРИБРОД СПОРТНИ НОВИНИ

БАЛКАНСКИ И ЖЕЛЮША С ПОБЕДИ

В първия кръг на плейофите от Зона „Изток“ в мача, изигран през миналия уикенд на стадиона в Спортния център „Парк“ в Цариброд, момчетата на „Балкански“ надиграха отбора на „Браник“ от Щубик с 2:0. Попаденията за домакините отбелязаха Саша Васов и Християн Айдаревич.

Момчетата на старши треньора Александър Нацков, след успешен старт в плейофите, заемат трето място в Зона

„Изток“ и в следващия кръг ще гостуват на „Хайдук Велко“ в Неготин.

На същия стадион ден по-късно (18 май) в мача от 15 кръг в Градска лига Пирот футболистите на „Желюша“ разгромиха „Ронго Сити“ от Пирот с 4:2.

Трите гола за желюшани вкара Никола Станоев, а един по падение бе дело на Бранислав Иванов.

А. М.

Босилеградските футболни надежди участваха в международен турнир на Златибор

Кадетите на босилеградския отбор „Младост - Неки нови клинци“ взеха участие в Международния турнир „INTER SPORT Friends ISF“, който се проведе на футболните терени в известния тури-

стически комплекс на Златибор. Освен нашите футболни надежди в турнира участваха и редица отбори от Сърбия, Гърция, Босна и Херцеговина, Черна гора и Северна Македония.



„Въпреки че имаме по-млад отбор в сравнение със съперниците ни, нашите момчета направиха добро представяне и показаха, че могат да се справят и с по-възрастни футболисти от тях. За съжаление нямаше късмет и не успяхме да направим по-добър резултат“, заяви Саша Василков, треньор на Младост - Неки нови клинци.

Покрай участието в турнира босилеградските футболисти имали възмож-

ност да прекарат един приятен уикенд на планината Златибор, да натрупат нов футболен опит и да запознаят много нови приятели.

„И този път изказваме големи благодарности към Спортния съюз на Община Босилеград и кмета Владимир Захариев за моралната и финансова подкрепа“, написа Василков във фейсбук страницата си.

П.Л.Р.





Босилеградски планинари в Стара Загора

По покана на Туристическото дружество „Сърнена гора“ от Стара Загора трима планинари от босилеградското планинарско сдружение „Младост“ през уикенда взеха участие в Четвъртата „Среща в града на липите“ в Стара Загора. В похода се включиха голям брой планинари, любители на природата и пе-

шеходния туризъм от България и Северна Македония, а нашите планинари бяха единствените представители от Сърбия.

По време на похода участниците имаха възможност да разгледат Старозагорските минерални бани и да минат през Богородичната стъпка и връх Голям Кайряк до село Остра могила. Планина-

рите посетиха и Неолитните жилища, Историческия музей и се разходиха из централната част на града, както и в парковете Аязмото и Бранителите на Стара Загора.

Председателката на босилеградското планинарско сдружение Симка Джонев, която беше сред участниците в мероприятияето, заяви, че е изключително доволна от организацията и изтъкна, че нашето сдружение е получило благодарствена грамота за успешно участие в похода.

Тя посочи, че за първи път планинари от нашето сдружение са взели участие в „Срещата в града на липите“ в Стара Загора и че старозагорски планинари са редовни участници в „Изкачването на Църноок“, което нашето сдружение ежегодно организира през месец август.

Джонева подчерта, че Община Босилеград и този път е осигурила безплатен транспорт за нашите планинари.

П.Л.Р.

Босилеградските футболни отбори с по три точки без борба

Футболистите на Младост спечелиха три точки без игра срещу ОФК Павловац, тъй като гостите не дойдоха на мача в Босилеград, който трябваше да се изиграе на 18 май (неделя).

В момента възпитаниците на треньора Владица Манасиев заемат трето място в класацията с 54 спечелени точки. Лидер в класирането е отборът Небески ангели с максималните 75 точки, а на второ място е Търновоац със 60 точки.

През този уикенд „зелните“ ще госту-

ват на Минералац във Вранска баня.

И кадетският отбор „Младост - Неки нови клинци“ записа три точки без борба, понеже гостите от Раднички 1924 не дойдоха на мача в Босилеград, който бе насрочен за 17 май.

В момента нашите момчета заемат 8-мо място в таблицата, а в следващия кръг ще гостуват на БСК в Буяновац.

П.Л.Р.

Пет медала за босилеградските спортисти на „Младежките спортни игри 2025“ в Сурдулица

Двадесет и девет ученици на ОУ „Георги Димитров“, членове на Спортния съюз на Община Босилеград, взеха участие в „Младежките спортни игри 2025“, които се проведоха миналия уикенд на стадиона на футболния клуб „Радник“ в Сурдулица.

Младите босилеградски спортисти, под ръководството на треньора Елизабета Асенова, в сътрудничество със Силвия Стаменова Анастасова и Весна Постолов, спечелиха 4 медала. Ивона Манаскова завоюва златен медал в бягането на 60 метра, а Яна Митов и Андрей Асенов се закичиха със сребърни отличия в същата дисциплина. Сребърен медал спечели и отборът ни в играта „Народна топка“.

Нашият отбор по футбол на малки

врати, под ръководството на Даниел Зарев, също направи изключително представяне и завоюва бронзов медал.

Добър резултат осъществи и женският ни отбор по волейбол с ръководители Мирослав Георгиев и Александър Веселинов, който зае 4-то място.

Състезателите и отборите, спечелили първите две места в игрите в Сурдулица, са се класирали за Регионалното състезание на „Младежките спортни игри 2025“, което ще се проведе във Върнячка баня.

Община Босилеград и Спортният съюз финансираха участието на нашите спортисти в Младежките спортни игри в Сурдулица.

П.Л.Р.



Другарченце 22

Асен Разцветников

Стоян Михайловски

НА КИРИЛ И МЕТОДИЙ

О, учителя-творци,
смели войни и светци,
ний с цветя, цветя безчет
китим образа ви свет.

Чутни Солун ви роди,
вие бяхте две звезди,
а над нашата страна
бе безбродна тъмнина.

Вий запалихте лъчи,
вий ни дадохте очи,
пратихте ни братски зов,
пратихте ни благослов.

Слава, слава пеєм днес,
вечна слава вам и чест,
ние виєм днес венци
вам, о, воїни и светци!

Цани Ганчев

КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Слава вам, творци велики
на славянското писмо.
Вий очите ни разкрихте
за наука и добро.
Славим, славим паметта ви,
братя просветители,
на славянските народи
първите учители.
Имената ви свещени
векове покриват с чест.
Ние, всичките славяни,
с песни ще ви славим днес.

ХИМН НА СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви,
с книжовността, тази сила нова,
съдбините си ти поднови!
Върви към мощната Просвета!
В световните борби върви,
от длъжност неизменно воден —
и Бог ще те благослови!
Напред! Науката е слънце,
което във душите греи!
Напред! Народността не пада
там, дето знаньето живей!
Безвестен беше ти, безславен!...
О, влез в Историята веч,
духовно покори страните,
които завладя със меч!...“
Тъй солунските двама братя
насърчаваха дедите ни...
О, минало незабравимо,
о, пресвещени старини!
България остана вярна
на достославният този завет —
в тържествуване и в страдание
извърши подвизи безчет...
Да, родината ни години
пресветли преживя, в беда
неописуема изпадна,
но върши дългът се всега!
Бе време, писмеността наша
кога обходи целий мир;
за все световната просвета
тя бе неизчерпаем вир;
бе и тъжовно робско време...
Тогаз Балканският хърбър син
навеждаше лице под гнета
на отоманският властелин...
Но винаги духът народен;

подпорка търсеше у вас,
о, мъдрецци!... През десет века
все жив остана вашият глас!
О, вий, които цяло племе
извякохте из мъртвина,
народен гений възкресихте —
заспал в глубока тъмнина;
подвижници за права вярна,
сеятели на правда, мир,
апостоли високославни,
звезди върху Славянски мир,
бъдете преблагословени,
о вий, Методий и Кирил,
отци на българското знание,
творци на нашият говор ми!
Нека името ви да живее
във всенародната любов,
речта ви мощна нек се помни
в Славянството во век веков!

Ран Босилек

РОДНА РЕЧ

Родна реч, омайна, сладка,
що звучи навред край мен;
реч на мама и на татка,
реч, що мълвим всеки ден.
Тя звънти, когато пея,
в радостни игри ехти;
вечер приказки на нея
баба тихо ми реди.
И над книгата унесен,
родна реч ми пак шепти...
Милва като нежна песен,
като утрен звън трепти!

БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК

Език свещен на моите деди
език на мъки, стонове вековни,
език на тая, дето ни роди
за радост не - за ядове отровни.
Език прекрасен, кой те не руга
и кой те пощади от хули гадки?
Вслушал ли се е някой досега
в мелодията на твоите звуци сладки?
Разбра ли някой колко хубост, мощ
се крий в речта ти гъвкава, звънлива -
от руини тонове какъв разкош,
какъв размах и изразитост жива?
Не, ти падна под общия позор,
оухлен, опетнен със думи кални:
и чуждите, и нашите, във хор,
отрекоха те, о, език страдални!
Не си можал да въплътиш във теб
създанията на творческата мисъл!
И не за песен геният ти слеп -
за груб брътвеж те само бил орисал!
Тъй слушам сè, откак съм на света!
Сè туй ругателство ужасно, модно,
сè тоя отзив, низка клевета,
що слетя всичко мило нам и родно.
Ох, аз ще взема черния ти срам
и той ще стане мойто вдъхновение,
и в светли звукове ще те предам
на бъдещото бодро поколение;
ох, аз ще те обриша от калта
и в твоя чистий бляск ще те покажа,
и с удара на твоята красота
аз хулиниците твои ще накажа.

Иван Вазов

